

«En 10 anys ens quedarem sense llauradors»

Joan Ramon Peris (1949, Bonrepòs —l'Horta—) ha decidit, després de figurar durant 12 anys com a cap visible del sindicalisme agrari valencià, fer un tomb en la seua vida.

Dos hectàrees de tarongers i el treball de final de carrera l'esperen. Un bon moment per a fer balanç del que ha significat la Unió de Llauradors i Ramaders en la història del País Valencià.

Albert Vicent

Dotze hores durant dotze anys són, efectivament, moltes hores. Totes les que Joan Ramon Peris ha dedicat a la secretaria general de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià des que, el 1977, amb la recuperació de les llibertats sindicals, va nàixer la que avui és la primera força del món agrari valencià.

Ara, amb un sindicat que supera els 10.000 afiliats, Joan Ramon Peris ha anunciat que el pròxim 1 de juliol abandona el càrrec, que deixa l'organització que ha crescut amb ell. I s'acomiada amb una certa amargura, «des de la consciència que en el món sindical sempre mancarà gent amb dedicació».

—*¿Quins són els motius que l'han dut a abandonar la secretaria general de la Unió?*

—Els motius són, bàsicament, dos. Des d'una lectura personal, pense que els càrrec públics no han de perpetuar-se més enllà d'un cert període. Altrament, un es converteix en una espècie de líder carismàtic, cosa que va en contra de la democràcia real de participació i renovació. La força de la inèrcia i el fet que fins ara no hi haguera gent disposada a substituir-me, han estat les causes de la meua continuïtat al capdavant del sindicat. Ara, i aquest és el segon motiu, hi ha una executiva preparada per a rellevar-me. Per tant, és el moment del canvi.

—*Joan Ramon Peris ha estat l'únic secretari general en la història de la Unió. És, per tant, la persona més qualificada per a fer l'anàlisi d'aquests 12 anys, ¿quin n'és el balanç?*

—En aquests 12 anys s'ha consolidat un projecte sindical amb un discurs propi. Aquest ha estat el gran triomf, i ho hem aconseguit amb un missatge que comptava amb un hàndicap com és el marcadíssim corporativisme del

camp valencià, que dificulta que el llaurador pugua entendre quins són realment els seus propis interessos.

El discurs dominant sempre ha contemplat el camp com un tot, sense distingir els interessos dels grans i dels petits productors. D'altra banda, no podem oblidar que la nostra és una agricultura on domina l'agricultor a temps parcial, que no és un autèntic professional. Aleshores, el nostre és un discurs dirigit a un col·lectiu minoritari.

—*¿Quina ha estat l'aportació de la Unió al nacionalisme valencià?*

—La Unió ha vertebrat més el País Valencià que qualsevol altre partit polític. Aquesta és una opinió que fins i tot comparteixen alguns socialistes que avui ocupen el poder. Jo done fe d'això, perquè el nostre projecte sempre ha tingut com a marc de referència el País Valencià. Des de l'Acta Funcional, la Unió pren com un principi la defensa de l'autonomia per al País Valencià i ho fa en un moment en què només alguns grups minoritaris d'esquerra parlen de la qüestió nacional. La nostra proposta el 1977 era molt agosarada i anava per davant de la història, a més a més, vam ser els primers a estructurar el camp des de la comarca, obviant el fet provincial.

—*Així i tot, el camp continua estant marcat per l'aïllament i el conservadorisme, ¿quines són les claus per a trencar la falta de sindicació agrària?*

—En primer lloc, el desmantellament de l'aparell que encara resta de l'antic sindicalisme vertical. El segon aspecte, encara més important, depèn d'un canvi de postura de l'Administració, que respectant el que la Constitució consagra, hauria de reconèixer de fet els sindicats com a interlocutors socials. Això, lamentablement, no ha estat així. Si el llaurador haguera de descobrir la necessitat del sindicalisme pel paper que fa en les negociacions o per les pautes que marque a la política

agrària, es trobaria amb ben poc.

—*Precisament, pel que fa a l'Administració, ¿quin balanç cal fer de la gestió de Lluís Font de Mora com a cap de la Conselleria d'Agricultura?*

—Quan Font de Mora arribà a la Conselleria es va trobar amb un departament desestructurat. Després, hi ha hagut un procés excessivament llarg de vertebració i, a hores d'ara, hem de reconèixer que s'ha aconseguit una configuració de miniministeri. Així i tot, creiem que l'equip de Font de Mora no és l'equip més adequat. Nosaltres qüestionem totalment la gestió de Gonzalo Casanova en la Direcció General de Producció Agrària. Entenem que no acaba de saber quina és la problemàtica ni acaba de perfilar un projecte de política agrària per al País Valencià.

—*¿Té futur el camp valencià en un moment en què la integració europea significa que les decisions es prenen a Brussel·les i no a València ni a Madrid, més que més en un moment en què s'intenta aplicar una profunda reconversió agrària?*

—De la mà del Mercat Comú el que s'acosta és una reconversió molt profunda que nosaltres hem qualificat de salvatge. La petita explotació ho tindrà molt difícil a l'hora d'adaptar-se a les noves circumstàncies davant una competència que parteix d'unes estructures productores i comercials molt més ben preparades. La nostra obsessió actual és fer veure que la solució no depèn tant d'una política de rendes, entenen per renda que es poguera aconseguir un nivell de vida més alt i que implica l'adaptació a noves estructures comercials i productives. Ara bé, si el petit productor no pot abaratir costos, viabilitzar l'explotació, dimensionar-la i arribar a un mínim de superfície, el futur és prou clar: en 8 o 10 anys poden desaparèixer les dues terceres parts dels actuals llauradors. Per tant és urgent (i en això sí que te-

«No hi ha una política agrària global».

nen alguna cosa a dir els governs autonòmic i central) cercar mesures palliatives i eixides dignes per a tot aquest col·lectiu condemnat per la macroeconomia.

—*¿Els models francès i italià, quant al paper que en aquests estats tenen els sindicats, està encara molt lluny?*

—Estem encara en la prehistòria i nosaltres fem una valoració pessimista de la situació. Estem observant que en el conjunt d'Europa, en la mesura que inclús la CE està en crisi econòmica i revisa la seua política agrària, s'està intentant reduir el paper que els sindicats de caràcter general han tingut històricament. La tendència que els governs s'entenguen més amb sectors productors, analitzant únicament problemes conjunturals i deixant de banda perspectives globals, fa que el paper dels sindicats decaiga. I si els sindicats europeus, molt més forts, decauen, nosaltres tenim pitjor futur.

—*Enmig de tot aquest context, la Unió celebrarà els pròxims dies 1 i 2 de juliol el seu VI Congrès. ¿Què hi ha a l'horitzó?*

—Tant la Unió com la COAG han de tenir en un futur una visió més europea, de més contacte amb els sindicats del continent, per tal de plantejar una estratègia conjunta davant el pla agrari comunitari. D'altra banda, la Unió haurà de fer un esforç per penetrar en el teixit social agrari aprofitant que la reconversió salvatge aguditzarà les contradiccions dels llauradors que estan abocats a desaparèixer. Finalment, el sindicat haurà de valorar la presència cada vegada més important de joves al si de l'organització, un col·lectiu que cada vegada és més nombrós i que presenta una qualificació molt superior a la del militant mitjà.

—*¿Amb la partida de l'únic secretari general que fins ara ha tingut la Unió no hi ha perill que s'entri en un període psicològicament perillós, on els militants perden el seu líder?*

—Des que jo vaig anunciar la meua intenció, fa mig any, he tingut temps d'iniciar un procés pedagògic per fer vore que a partir d'ara no passa res. El que cal fer ara és facilitar un relleu sense esclatxes ni traumes, amb serenitat. Evidentment, jo no sóc la Unió i, a més, des de fa un temps, la nostra direcció ha estat col·legiada i els diferents secretaris han treballat en equip.

Per una altra banda, jo no abandono el sindicat, encara que tampoc seré un secretari des de l'ombra. El nou equip que resulte elegit sap que em té a la seua disposició quan m'ho demane. □